

INKO RAVBAR (1905–1985), učitelj, šolski upravitelj in nadzornik

Hinko Ravbar (1905–1985), učitelj, šolski upravitelj in nadzornik

Rojen je bil 19. februarja 1905 v Vrhovljah pri Sežani. Imel je devet bratov, on je bil najmlajši, deseti brat. Oče je bil Janez Ravbar, po domače Županov, mati Viktorija

Legiša, po domače Kolmanova. Imela sta gostilno. Hinko je štiri razrede osnovne šole obiskoval na Repentabru (Vrhovljah), v letih 1911–1915. Učiteljsišče je obiskoval v Tolminu med letoma 1920 in 1925. Maturiral je 28. junija 1925 v Vidmu, ker je zaradi Gentilejeve reforme¹ učiteljsišče v Tolminu postalo italijansko. Vojaščino je služil v letu 1926–27 v Brescii v Italiji.

Do leta 1928 je poučeval v več krajih po nekaj mesecev – najprej na Repentabru, nato v Utovljah, Podgradu in Velikem Dolu. Nato je več kot eno leto učil v Štjaku, nakar je bil odpuščen. Izselil se je v Jugoslavijo. 18. maja 1930 je na učiteljsišču v Ljubljani opravil dopolnilni zrelostni izpit iz sedmih predmetov s prav dobrim uspehom.

Leta 1929 je nastopil službo v Srednji Bistrici v Prekmurju, kjer je ostal do februarja 1932. Poročil se je z učiteljico Marijo Minko Šušteršič iz Verda. Imela sta dva otroka, sina Zlatana in hčerko Jelko. Od 10. do 22. avgusta 1931 je obiskoval uvodni in metodični tečaj za učitelje na bano-vinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Kraljevska banska uprava Dravske banovine ga je 12. februarja 1932 imenovala

za voditelja kmetijske nadaljevalne šole v Srednji Bistrici. Ker pa je bil kmalu nato premeščen v Zamostje, šola ni bila ustanovljena. 18. aprila 1932 je na mariborskem moškem učiteljskem opravil praktični učiteljski izpit z dobrim uspehom.²

Februarja 1932 sta bila z ženo premeščena v Zamostje, kjer sta bila do 1. oktobra 1936. Bil je šolski upravitelj in aktiven član učiteljskega društva.

V šolskem letu 1936/37 je poučeval v Šentjuru pri Grosupljem, od 1937 do 1942 pa v Dobrniču, kjer je bil tudi upravitelj šole. Tudi tu je bil aktiven član učiteljskega društva. Na zborovanju v Žužemberku 16. decembra 1939 je imel predavanje Učitelj in njegovi uspehi v šoli.³

Za Ministrstvo prosvete je objavil statistiko šole Dobrnič v šolskem letu 1940/41.

Med vojno bil zaprt in avgusta 1942 odpeljan v italijansko internacijo. Med 4. marcem in 19. septembrom 1943 so mu ustavili službene prejemke. Po kapitulaciji Italije in razpustitvi taborišča v Monigu – Treviso je bil v šolskih letih 1943/44 in 1944/45 začasno zaposlen na Vrhniki.

V Ocenjevalnem listu za šolsko leto 1943/44, ki ga je podpisala šolska upraviteljica Marija Petkovšek, je zapis, da je »njegova vnema pri delu vestna, vedenje v službi popolnoma pravilno in vedenje zunaj službe neoporečno«.

Po koncu druge svetovne vojne je prišel v Tržič/Monfalcone po nalogu Pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora v Trstu ustanavljat večerne tečaje slovenskega jezika. Naletel je na številne ovire. Najprej je bilo potrebno dobiti dovoljenje od oddelka za prosveto pri Zavezniški vojaški upravi.

FEDERATIVNA LJUDSKA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA
LJUDSKA REPUBLIKA SLOVENIJA

VIŠJA PEDAGOŠKA ŠOLA V LJUBLJANI

DIPLOMA

Ravbar Hinko, rojen *19. februarja 1905* v *Prinčah*, okraj *Sežana*,
LR *Slovenija*, je opravljal v času od *16. feb.* do *2. marca 1951.* diplomski izpit iz skupine: *zgodovina, geografija*
in dosegel tale uspeh:

Glavni predmeti	
Pisarni izpit	<i>dobro</i> (7)
Usni izpit	<i>dobro</i> (6)
<i>iz zgodovine</i>	<i>dobro</i> (7)
<i>iz geografije</i>	<i>dobro</i> (7)

Spltni in pomožni predmeti

Temelji marksizma-leninizma	()	Ruski jezik	<i>dobro</i> (6)
Pedagogika	<i>dobro</i> (6)		()
Metodika s šolskim delom	()		()
Pedagoška vaje	()		()

Na podlagi doseženega uspeha priznavamo, da je *Ravbar Hinko* usposobljen za predmetnega učitelja na sedemletkah in nižjih gimnazijah.

V Ljubljani, dne *30. junija* 1951.

Stev. *142/34*

Direktor Višje pedagoške šole:
J. Hinko

Diploma Hinka Ravbarja na Višji pedagoški šoli v Ljubljani iz zgodovine in geografije, 30. junij 1951. (Slovenski šolski muzej, arh. zbirka, osebni fond Hinka Ravbarja.)

Sl. 6/647

POTRDILO O DRŽAVLJANSTVU

Ravbar / Hinka / Hinko
rojen-a dne 19. februarja 1905. v Vrhnje
okraj Sežana, je vpisan-a v knjigi državljanov
Ljudske republike Slovenije krajevnega ~~mostnega~~ ~~rajskega~~ ljudskega odbora
Sežana pod zap. številko 643/65 in

je državljan Federativne ljudske republike Jugoslavije.

To potrdilo velja do 18. septembra 1951.

v Sežani dne 18. septembra 1951.

Pojnik:

Predsednik:

Jozefina Zupar, Ladur

Volk Dario

Zig

Potrdilo o državljanstvu Federativne ljudske republike Jugoslavije Hinka Ravbarja.
Sežana, 18. september 1951 (Slovenski šolski muzej, arh. zbirka, osebni fond H. Ravbarja).

Tam so odgovorili, da še niso prejeli odredbe za ustanavljanje slovenskih šol oz. tečajev, vendar so bili to le izgovori. Kljub nasprotovanju so pričeli s pripravami za tečaje. Popisali so vse mladinke in mladince slovenskih staršev, ki bi se radi naučili slovenščine, ter vse šoloobvezne otroke, da bi jih pripravili na pouk v slovenskih šolah. Število je bilo veliko. Potrebne prostore za pouk so našli v italijanski osnovni šoli. Prosili so ravnatelja šole, da jim da vsaj med šolskimi počitnicami na razpolago nekaj učilnic. Ta je sprva odklonil, ker je šlo za slovenske tečaje, vendar je moral, čeprav nerad, popustiti. Tako so pričeli z delom z velikim odobravanjem slovenskih staršev, katerih otroci dolga leta niso v šoli slišali slovenske besede.⁴

Nekaj mesecev leta 1945 je poučeval v Tržiču (Monfalconu), v šolskem letu 1945/46 pa v Sežani. Začasno je prevzel mesto krajevnega šolskega nadzornika, novembra 1945 je postal didaktični ravnatelj za okraj Sežana. Ker je v soglasju s Pokrajinskim narodnoosvobodilnim odborom poskušal kot učno gradivo uveljaviti slovenska berila, ga je Zavezniška vojaška uprava odpustila, zato je v šolskem letu 1946/47 poučeval v Senadolah, ki so bile v coni B. 30. septembra 1947 se je vrnil v Sežano, ko je bila ta priključena Jugoslaviji.⁵

Na kmetijskem nadaljevalnem tečaju, ki je bil v Sežani med 10. decembrom 1946 in 10. aprilom 1947, je vsak drugi teden po dve uri predaval gospodarstvo in praktično kemijo.

Že v sredini šolskega leta 1947/48 so ga prestavili na osnovno šolo Lokev. Tedaj je poslal Ministrstvu za prosveto v Ljubljani ugovor. V njem je napisal, da je bil

v 22 letih službovanja prestavljen že šestnajstkrat in da si želi končno urediti svoj dom. Okrajni ljudski odbor, oddelek za prosveto v Sežani, mu je odgovoril, da je bila dodelitev v Lokev nujna, neodložljiva in bo le začasna, saj bo trajala le do konca šolskega leta.

V začetku šolskega leta 1948/49 je bil imenovan za učitelja na sedemletko v Hrpelje, istočasno pa tam tudi za upravniška dijaškega doma. Vendar tam ni ostal, ampak je bil že 17. septembra 1948 prestavljen na nižjo gimnazijo v Tomaju, kjer je ostal do februarja 1952. Kot predmetni učitelj se je vrnil na nižjo gimnazijo Sežana. 30. junija 1951 je diplomiral na Višji pedagoški šoli v Ljubljani iz skupine zgodovina-geografija. V Ocenjevalnem listu za šolsko leto 1951/52 so o njem zapisali: da je poučeval zemljepis in zgodovino v vseh treh razredih, matematiko pa v 1. in 2. razredu, skupaj 24 ur. Poleg šolskega dela je predaval na ljudski univerzi, sodeloval pri dramskem odseku in pri šolskih proslavah z nagovori in predavanji. Pri šolskem delu je pokazal veliko prizadevnost, rednost, natančnost in načrtnost. Poučeval je tudi učence v gospodarstvu ter vodil večerno delavsko gimnazijo. Splošna ocena je bila: »da se je pokazal kot zelo vesten in prav dober učitelj in vzgojitelj«.⁶

V šolskem letu 1952/53 je bil prestavljen na nižjo gimnazijo v Ilirski Bistrici, kjer je služboval dve leti do 5. septembra 1954, ko je prišel na Vrhniko, kjer je ostal do upokojitve.

Na Vrhniki je na nižji gimnaziji poučeval prve štiri razrede, skupaj 183 učencev. Na prvi šolski konferenci, 10. septembra 1954,

je ravnatelj pozdravil nova člana kolektiva Ivanko Pajnič in Hinka Ravbarja. Povedal je: »Oba poznata družbene, gospodarske, prosvetne in politične prilike na Vrhniki, zato ne bo težko delo ne v šoli in ne izven nje.«

V šolskem letu 1955/56 je bil razrednik 2. c razreda. Skrbel je za zgodovinska in zemljepisna učila. Na prvi redovalni konferenci, 29. oktobra 1955, je predaval o rapalski pogodbi ob njeni 35-letnici. V ravnateljevem poročilu je zapisano, da je bilo predavanje »zelo skrbno in dobro sestavljeno«.

Bil je član šolskega odbora, predsednik sindikalne podružnice in v nadzornem odboru Društva prijateljev mladine. V Ocenjevalnem listu za šolsko leto 1954/55 je ravnatelj Stane Volk o njem zapisal: »Tov. je kot zgodovinar in zemljepisec na zavodu odličen predavatelj, ki zna s svojo nazornostjo in lepim odnosom do dijakov zaktivizirati ves razred. Pri zgodovini polaga veliko pažnjo na vzročnost dogodkov, pri zemljepisu pa gospodarsko stran in tako doseže trajno pomnenje predelane učne snovi. Z očetovsko blagohotnostjo v razredu in tovariškim odnosom do ostalih sotovarišev na šoli dokazuje talent pravega učitelja in vzgojitelja.«

Ob šolski reformi leta 1958 so bile ustanovljene osemletne osnovne šole in ukinjene nižje gimnazije. Zato je tudi nižja gimnazija na Vrhniki postala II. osnovna šola Ivana Cankarja.

Hinko Ravbar je tako na njej 1. septembra 1958 nastopil službo predmetnega učitelja za zgodovino in zemljepis. Od leta 1963 je poučeval tudi nov predmet Nauk o komun. Ravnatelj je večkrat hospitiral v njego-

vem razredu. 8. januarja 1960 je v 6. b razredu Ravbar učil o Jakobinski diktaturi. Ravnatelj je ob tem zapisal: »Pri izvajanju te za učence težke teme, je tov. pokazal, da je odličen praktik in pedagog.«

11. aprila 1961 je v 7. a razredu obravnaval ilindensko vstajo. Ravnatelj je ob obisku te ure zapisal, da učitelj »prisili učence, da mislijo«.

V Vprašalni poli za ocenitev učnega in vzgojnega osebja za šolsko leto 1960/61 so o njem zapisali, da poučuje zgodovino in zemljepis v višjih razredih in je razrednik 8. b razreda. Poleg razrednega dela je član šolskega odbora in v upravnem odboru ljudske knjižnice. Ob podrobnem opisu njegovega dela je še posebej navedeno: »Imenovani je odličen pedagog, z dobrim poznavanjem predmetne smeri. Z raznimi ponazorili, z različnimi članki, diafilmi in s slikami zna učence aktivno pritegniti k sodelovanju ter doseže zelo lepe uspehe. Učne ure ima metodično pravilno porazdeljene ter zainteresira učence, da sami zbirajo članke in slike po raznih časopisih in revijah ter prinašajo v šolo kot dopolnilo k učni snovi.« Za njegovo vestno delo je dobil oceno »se posebno odlikuje«.

Posvečal se je tudi poklicnemu svetovanju. Ob začetku šolskega leta 1963/64 je za učence sedmih razredov pripravil predavanje »Zakaj je izbira poklica važno življenjsko vprašanje?«, 2. novembra 1963 pa za učence 7. in 8. razredov predavanje »Kaj te veseli?«.

Na učiteljski konferenci, 10. marca 1965, je imel predavanje z naslovom: »Kratek oris zgodovine Vrhnike do XX. stoletja«,

na konferenci 26. maja 1966 pa predavanje »Vrhnika med NOB«. V šolskem letu 1965/66 je organiziral šolsko skupnost, ki je bila ustanovljena 16. oktobra 1965. V šolskem letu 1967/68 je pripravil predavanje ob 50-letnici oktobrske revolucije.⁷

Upokojil se je 1. septembra 1968.

Umrli je 12. januarja 1985 na Vrhniku, kjer je tudi pokopan.

V knjigi *Globoko so korenine* je objavil obsežen članek, ki ga je napisal o dogodkih v prvi svetovni vojni.⁸

Njegova nečakinja Nada Ravbar je zapisala: »Oba, stric Hinko in teta Minka (Marija), sta bila izredna človeka in odlična pedagoga. Iz njega je vela življenjska radost in hudomušnost, iz nje materinska milina. On je v razredu umel oživljati mrtvo preteklost, ona vcepljati abecedno čarovnijo v male glave. Oba sta resnično znala učiti in naučiti.«⁹

Opombe:

- 1 Gentilejeva šolska reforma, osnovnošolski zakon iz leta 1923, imenovan po takratnem ministru za šolstvo, filozofu G. Gentileju. Predpisal je pouk samo v italijanščini že v prvih razredih osnovnih šol. Do leta 1927 je bilo okrog 400 slovenskih in hrvaških osnovnih šol v Julijski krajini spremenjenih v italijanske, enako srednje šole v Idriji, Tolminu in Pazinu.
- 2 Slovenski šolski muzej, arhivska zbirka. Osebni fond Hinka Ravbarja.
- 3 JUU – sresko društvo v Žužemberku. Učiteljski tovariš 1939/40, (7. 12.), št. 18, str. 3.
- 4 Slovenski šolski muzej, arhivska zbirka. Osebni fond Hinka Ravbarja.
- 5 Po drugi svetovni vojni je bila mirovna pogodba z Italijo podpisana 10. februarja 1947, v veljavo pa je stopila 15. septembra 1947.
- 6 Slovenski šolski muzej, arhivska zbirka, osebni fond Hinka Ravbarja.
- 7 Zgodovinski arhiv Ljubljana, VRH 47, Osnovna šola Ivana Cankarja, Zapisniki učiteljskih konferenc.
- 8 Prva svetovna vojna in čas pred njo. *Globoko so korenine*. Izola, 2003, str. 59–107.
- 9 Prav tam, str. 56–57.